

¿Té Saddam alguna arma secreta?

Des de l'inici de la guerra Saddam Hussein ha anat advertint que l'Iraq donarà una gran sorpresa en el moment de la batalla per terra. Però en les primeres hores de la batalla terrestre no ha aparegut cap arma sorprenent. ¿És aquesta arma un supercanó?

La setmana passada el programa de la BBC *Panorama*, considerat com el programa televisiu d'investigació més seriós de tot Europa, desvelava el secret més ben guardat pels iraquians: el supercanó existeix i és operatiu. Segons *Panorama* els iraquians haurien arribat a temps de construir aquesta arma i la tenen preparada per a funcionar. El canó està situat en una zona muntanyosa prop de la ciutat de Baiji, un important nucli de comunicacions al nord de l'Iraq.

El canó hauria estat construït per tècnics occidentals en un punt indeterminat de la frontera entre l'Iraq i Síria, però posteriorment l'haurien desmuntat per portar-lo a l'emplaçament definitiu, ja sense tècnics occidentals al seu càrrec.

Resulta sorprenent que l'Iraq haja gastat moltes energies en la construcció d'un aparell que els tècnics militars consideren ja obsolet. Des de l'aparició dels míssils, l'artilleria amb canó ha quedat reduïda als atacs a poca distància, i els atacs de precisió o de llarga distància han estat confiats als míssils, sobretot als míssils que poden ser guiats pels sistemes dits "intel·ligents".

Però curiosament un utensili antiquat podria inutilitzar l'arma que és ja l'estrella de la guerra del golf: els míssils antimíssil Patriot. I això perquè les bales de canó no necessiten propulsió pròpia, sinó que viatgen aprofitant la inèrcia del llançament.

Un míssil antimíssil el que fa és registrar l'ona de calor produïda per la propulsió del

míssil atacant. Quan l'ha descobert i l'identifica amb el radar, la busca i la destrueix. Per tant l'efectivitat dels míssils antimíssil es troba exactament en el foc propulsor. Una bala de canó, en canvi, no produeix cap foc. La bala de canó és llançada a través d'una fortíssima percussió i vola només a través de la inèrcia del llançament. Això faria que una bala del supercanó apuntada, per exemple, cap a Tel-Aviv (cap on sembla que apunta) pogués impactar en la capital d'Israel sense que els antimíssils pogueren fer-hi res i sense que ni tan sols els radars la pogueren detectar.

UNA HISTÒRIA ROCAMBOLESCA

La construcció d'aquest supercanó, amb una longitud de més de 50 metres, ha estat una autèntica novel·la de lladres i serenos. El 22 de març de l'any passat un científic canadenc de 63 anys, Gerald Bull, era assassinat de dos trets secs a la nuca, al seu despatx de Brussel·les. Ningú es va fer càrrec de l'assassinat, però totes les sospites apuntaren des del primer minut als serveis secrets d'Israel, especialitzats des de fa molts anys en operacions d'aquest estil.

Bull era un personatge curiós que havia revolucionat el món de l'artilleria.

Durant les dècades del 60 i el 70 Bull va treballar per al Departament de Defensa dels Estats Units, on va desenvolupar els canons de 155 i 203 mil·límetres muntats sobre vehicles. L'any 1980 es va

veure obligat a abandonar el departament en tenir greus problemes amb la justícia. La causa d'aquests problemes era el seu suport, particularment el seu suport tecnològic, a l'Àfrica del Sud, suport que contravenia les sancions decretades contra el règim racista. Aleshores va decidir fundar dues empreses dedicades a investigar sobre el món dels canons. Una era Space Research Corporation i l'altra Advanced Technological Institut. SRC i ATI han estat les responsables de la majoria dels nous invents en matèria d'armament i nous canons dels últims anys.

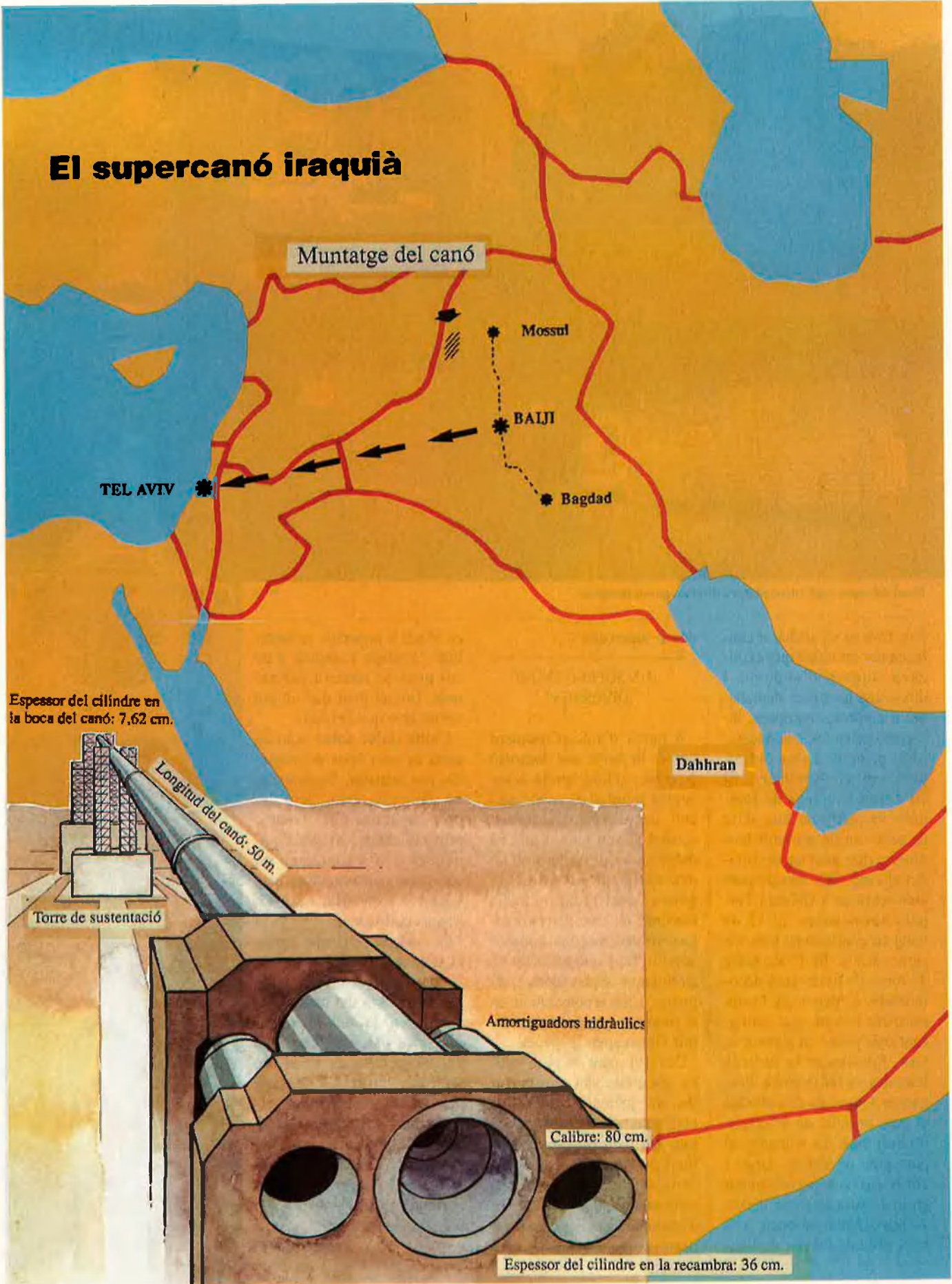
L'obsessió principal amb aquests canons és la de millorar-ne l'abast. Els grans canons de la II Guerra Mundial, com ara el *Vickers*, només tenien un abast de 35 quilòmetres, amb projectils que pesaven prop d'una tona. El doctor Bull ja havia aconseguit superar aquests rècords amb la tècnica del *base bleed* consistent a aplicar un petit foc a la base del canó, insuficient per a ser detectat pels radars però que esquivava l'efecte de buit que creen les bales, efecte que és la causa de la major part del seu frenat. Amb aquesta tècnica va aconseguir arribar a enviar bales a 40 quilòmetres de distància. Però les proves més interessants, i secretes, són les que el van portar a llançar bales amb una trajectòria de 110 quilòmetres, fet que significava un abast de quasi 300 quilòmetres. Aquestes proves van ser base del supercanó construït pels iraquians.

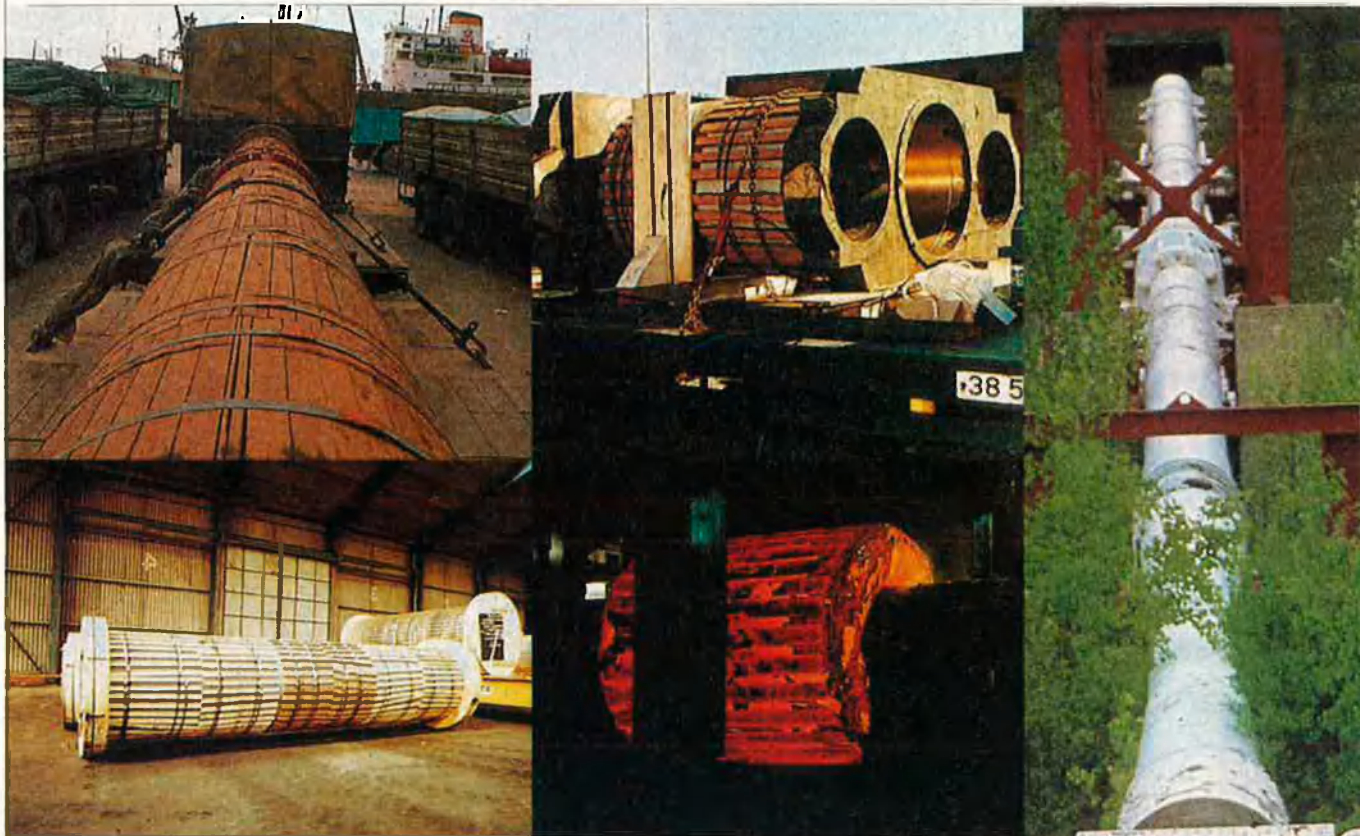
Segons sembla, els ira-

quians es van interessar pel projecte de Bull després de llegir un llibre que ell havia publicat l'any 1988. Aquest llibre recollia els treballs que Bull va presentar als governs dels Estats Units i el Canadà per a un anomenat "projecte HARP". Aquest projecte buscava la construcció de grans canons de 150 metres de longitud, alguns dels quals, el Harp Mark I i el Harp Mark II, ja estaven completament dissenyats. En realitat, més que un supercanó, el que tractava aquesta arma era d'un gegantesc accelerador electromagnètic que, a través de la força de Lorentz, aconseguiria enviar bales de canó fins a 1.400 quilòmetres de distància i amb una velocitat enorme. El canó, a més, tindria diverses recambres al llarg de la seua estructura que anirien accelerant la velocitat de tir.

Bull i els dirigents iraquians podrien haver arribat a un ràpid acord per a construir un canó d'aquestes característiques. La qüestió era com fabricar-lo i muntar-lo. La indústria pesant iraquiana no podia produir les peces necessàries per a fer el tub del canó, de tal manera que es va haver d'organitzar una complicadíssima trama, amb connexions per tot Europa, que es faria càrrec de la construcció i del trasllat de les peces. Diverses empreses de diferents països europeus van rebre ordres per a construir peces del canó. Però òbviament no se n'explicava la destinació final. En tots els casos el govern iraquianà va explicar que es tractava de peces destinades a un nou oleoducte.

El supercanó iraquíà

Peces del super canó interceptats en diversos països europeus.

ARXIU

Fins i tot es va arribar a confeccionar un vídeo que explicava aquest oleoducte i dibuixava les peces demanades a empreses europees, integrant-les en les canonades.

Els primers a desconfiar, però, van ser els britànics. El 10 d'abril la policia de fronteres va confiscar una sèrie de peces en un aeroport londinenc que anaven destinades al canó. Deu dies després eren retirades a Grècia i Turquia noves peces. El 12 de maig en confiscaven més encara a Itàlia. El 15 de maig 37 tones de peces eren decomissades a Alemanya. Posteriorment es van anar confiscant més peces en altres ciutats. Finalment la policia britànica va fer la prova d'enganxar les peces descobertes al port britànic de Middlesbrough amb les trobades al port grec de Patras. Unes i altres casaven perfectament en una estructura que deixava pocs dubtes respecte a la seua utilitat: anaven destina-

des al supercanó.

¿UN SUPERCANÓ O DIVERSOS?

A partir d'aquest moment només hi havia una discussió possible: ¿l'Iraq hauria aconseguit muntar el supercanó amb les peces que ja havien arribat al seu país o no? El dubte es va desvelar amb un descobriment posterior, segons el qual l'Iraq no havia construït un sinó diversos supercanons. Segons aquesta versió l'Iraq intentava fer-se amb quatre supercanons i, almenys, n'havia construït un en el moment que es van descobrir i interceptar les peces.

Des d'un punt de vista militar els aliats van minimitzar des del primer moment les conseqüències d'aquesta arma, afirmant que seria molt fàcil de localitzar i destruir. Però, segons sembla, el supercanó està instal·lat en l'interior d'una muntanya des d'on pràcticament només apunta la bo-

ca. Això li impedeix la mobilitat i l'obliga a apuntar a un sol punt de manera permanent. Un sol punt que no pot ser un altre que Tel Aviv.

L'altre dubte sobre aquesta arma és quin tipus de projectils pot disparar. Segurament no són massa grans, però tindria capacitat per disparar projectils amb càrregues químiques o, fins i tot, amb les càrregues quasi-nuclears que, segons s'especula, l'exèrcit iraquí podria tenir.

És evident, però, que aquesta arma no canviarà el curs de la guerra, que sembla completament decidit del costat dels aliats. Però la seua importància seria psicològica. Com psicològica va ser en el seu temps la impressió causada pel Hochdruckpumpe que els nazis no pogueren arribar a usar en la II Guerra Mundial o pel Bertha, que canonejà Lieja el 1914 i que espantà els parisencs quan cregueren que era usat contra ells.

Vicent Partal

